

Kappgang på Strinda på 1960-tallet – og litt om annen idrettsaktivitet

Av Ragnar Hofnes og Tor Dahl

På 1960-tallet da vi vokste opp i Fortunalia (Ragnar) og Persaunet (Tor), var kappgang en aktivitet som mange deltok i på Strinda – og andre bydeler som nå er en del av Trondheim. Etter ei felles innledning vil vi fortelle to parallelle historier om idrettsaktiviteter fra henholdsvis Fortunalia og Persaunet – begge plasser «på landet» sammenligna med den bebyggelse som er i dag. Deretter samles beretninga om den mer organiserte delen av kappgang på Strinda. Men la oss innledningsvis gå tilbake til begynnelsen.

Innledning

Den oppreiste gang ble i millioner av år brukt hovedsakelig som transportmiddel. Gang som konkurranseform er antakelig kun noen hundre år gammel. Den første konkurransen i Norge som er omtalt skriftlig, er et veddemål mellom en student i Christiania (Oslo) og en kar med hest og karjol – «Jeg skal greie å gå raskere fra Majorstua og opp til Frognerseteren enn du greier å kjøre med hesten din». Andre slike konkurranser var mellom «biffen

og bananen»¹ som konkurrerte i å gå fra Trondheim til Oslo. Hvem som vant, er ikke så viktig, men vinneren gikk raskere i 1930 enn maratonløperen Torleif Rekkebo gjorde i sitt første forsøk på å løpe samme strekning på 1980-tallet. I sitt andre forsøk greide han å slå gangrekorden (med god hjelp av støtteapparat, bedre utstyr og bedre veier).

I tillegg til å være transportmiddel og konkurranseaktivitet ble gang tidlig anerkjent som helseoppbyggende, («jeg har to doktorer- mitt høyre og mitt venstre bein»), og er i dag (og har vel til alle tider vært) den mest anvendte fysiske aktivitetsform. Marsjkonkurransene hadde sin storhetstid på 1930-tallet, og førte til dannelsen av Norges Gangforbund i 1936. Hovedfokuset var da på konkurranse, men også helsefostring og sosial møtearena var viktige tilleggseffekter. Gerhard Winther er den første og eneste fra Trondheim som har deltatt i kappgang i OL, i London i 1948. Han representerte da Sportsklubben Ørnulf, og var med og stiftet Trondheim Gangklubb (TGK) 30. november 1950. Styre og deltakere var fra både gamle Trondhjem² og omkringliggende kommuner som er

¹I 1930 mellom en kar som «dopet seg» med å spise kjøtt fra raske dyr og duellanten som satset på et vegetabilsk kosthold.

²Jeg (Ragnar) bruker «Trondhjem» om tidligere Trondheim selv om navneskiftet Trondhjem – Nidaros -Trondheim skjedde i 1930, og kommunene ble slått sammen først i 1964. Mange brukte nok navnet Trondhjem langt ut på 1960-tallet, av gammel vane eller i trass.

Kappgang er konkurransevarianten av vanlig gang. Ved vanlig gang kan vi ha en fart på 1-10 km per time. Vil en gå raskere enn 8 km/t, vil det bli gradvis mer anstrengende, og det vil være naturlig å gå over fra gang til løp, på samme måte som hester skifter fra trav til galopp. Ved å lære seg kappgangteknikk - 90 gr. vinkel i albueleddet, og mer aktiv bruk av hofter og ankler, vil en greit kunne øke farten til over 10 km/t³. Kappgangere i verdenseliten har en hastighet på over 15 km/t når de går 20 km på under 1 time og 20 minutter. Reglene i kappgang er for det første markkontakt og for det andre strakt kne i støttebeinet i første del av støttefasen. Det betyr at hælen på svingbeinet må ha kontakt med underlaget før tåa på svingbeinet forlater underlaget. I løp er det en betydelig svevfasen, lengre jo større fart en har. Gang og løp er like forskjellige som idretter eller bevegelsesmønstre som klassisk langrenn vs. skiskøyting, eller brystsvømming vs. krål. Gang er den suverent mest brukte mosjonsaktiviteten både i Norge og resten av verden, og mye mer skånsom for ankler og knær enn løping. Gang er den naturlige bevegelsesformen når en skal langt og i moderat tempo, eller har oppakning.

innlemmet i Trondheim kommune. Mange, antakelig de fleste, var bosatt og konkurrerte i tidligere Strinda kommune. Det ble arrangert kappgangkonkurranser og marsj med pakning, f.eks. langs gamle Riksvei 50 til eller i retning Ranheim med utgangspunkt i Gildheimskrysset (litt øst for Nidar sjokoladefabrikk), i en 5 km rundløype kalt «Lade Rundt» og en rundløype i trikkesløyfa for Singsakerlinja (linje 3), kalt «Rosenborg Rundt». I tillegg var det konkurranser i Trondhjem med utgangspunkt både fra Ilaparken (og ut mot Trolla) og gamle Stadion på Øya. Så lenge «Hjorten» (underholdnings- og serveringsstedet) ved Ilaparken eksisterte, ble garderobene der brukt også i idrettlig sammenheng.

Deltakerne fra 1950 og til begynnelsen av 1960-årene var i hovedsak voksne menn, men med kvinnenavn sporadisk representert på resultatlistene. Av disse var det Harald Persson, oppvokst og bosatt på Brøset, og Johan Fredrik Svendsen, bosatt i Eidsvolls gate, som som utmerket seg med en rekke Norgesmesterskap – 6 gull (hhv. 3+3), 6 sølv (2+4) og 4 bronse (1+3) til sammen i løpet av 1950-tallet. De fortsatte med NM-gull og øvrige medaljer i 1962, 1963 og 1964. De var kongepokalvinnere og deltok på landslag og på stevner i Norden. Rundt 1965 gikk de over i oldboysklassen, men lot seg ikke stoppe av det. Men mange andre fra TGK deltok også, bl.a. i Norgesmesterskap på 10000 m for 10-mannslag. Dette ble redusert til 5-mannslag, og TGK vant 5 år på rad fra 1959 til 1965, med Harald P og Johan F som krumtapper på laget.

³Nå i august 2017 var det ei 60 år gammel dame fra Eskilstuna i Sverige som gikk 5000 m på under 26 minutter (verdensrekord for aldersklassen), det tilsvarer opp mot 12 km/t.

Nok en sommeridrett hadde årspremiere i går. Og her ser vi vinneren av kappgangsåpningen, Harald Persson, strekke ut et sted

Harald Persson ca. 1966, i Trollaløypa, med start og mål i Ilaparken. Bilde fra Adresseavisen. Persson var en krumtapp i kappgang fra 1950 (som aktiv) og fra 1960 til 1995 som både aktiv, leder og trener.

Harald P og Johan F var omtrent jevnbyrdige på idrettsbanen i sin aktive periode. Harald P viet seg i tillegg til trenergjerning, dommergjerning, rekruttering og administrative oppgaver, både lokalt i Trøndelag og i NGF (Norges Gangforbund) hvor han var trenings- og utdanningsansvarlig. Han hadde også leder- og dommeroppdrag på konkurranser utenfor Trøndelag og Norge, kanskje med Barcelona og Moskva (Pravdalekene i 1974) som de mest eksklusive. Han ga seg aldri som aktiv heller. Hans siste deltakelse internasjonalt var i EM i 1986 med 5. plass på 5000 m og 6. plass på 20 km i klassen 60-64 år.

Kappgang og annen idrettsaktivitet ved Fortunalia

I skolestevner arrangert av Trondheim Gangklubb var det deltakere fra mange skolekretser i Trondheim, men jeg går her mer spesifikt inn på oss fra Åsvang skole og bosatt i området Teslimyr, Fortunalia og Sæterbakken. Vi var rundt 20 gutter og jenter fra dette området som deltok i skolestevner hvert år, og rundt 5 av oss ble i tillegg med på ordinære stevner. Etter hvert fikk de ivrigste lov til å delta nasjonalt, i Oslo (Torshovparken Rundt), Fredrikstad (Cicignon Rundt), i Bergen/Søfteland og hos våre svenske naboer i og rundt Østersund. Etter hvert fikk også vi yngre (2. generasjons TGK'ere) delta i Norgesmesterskap (fra 13-14-årsalder, via junior og opp til senior), Nordisk mesterskap, landskamper, Europamesterskap og Lugano-Cup (kappgangens Europa- og verdenscup).

Vi gutta i Fortuna-området etablerte vår egen Sæterbakken Ski- og Gangklubb (SSGK) rundt 1965. Vi hadde ikke noe formelt valg av styre eller skriftlige referater. Som 10-15-åringer hadde vi ikke noe forhold til den slags, men vi arrangerte konkurranser og trening på spontan basis. Det skjedde på vegen mellom Sæterbakken og Vikerauntjønna, og på Teslimyra. Det var ikke gang- og sykkelveg på den tida, men biltrafikken og -farten var så liten at det ikke var særlig fare forbundet med dette (ut fra vår kvalifiserte vurdering ..). SSGK var en ren guttegreie. Det var jo omtrent lik andel gutter og jenter med i TGKs skolestevner på 1960-tallet, men gutter og jenter levde nok i stor grad i hver sine verdener.

Vi gikk og hoppa på ski om vinteren, både i regi av Jonsvatnet IL og selvorganisert i Fortuna-området. Vi organiserte langrenn på plataået som i disse dager bygges ut som boligfeltet Sæterenga (mellom skibakken til Stokkan alpinklubb og Teslimyra). Vi arrangerte konkurranser i «kombinert» med selvlaget hoppbakke i det som nå er bakken til Stokkan alpinklubb og selvtråkka langrennsløype på området ved siden av (Sæterenga). Vi bedrev også hopping og skileik i lia ved foten av Fortunalia (etablert som boligområde på 1980-tallet og ikke lenger tilgjengelig som skileikområde). Bakkene her var nok tatt i bruk både en og to generasjoner før oss på 60-tallet. Den lengste ble kalt «Bratten» og hadde bakkerekord på rundt 15 m, med en meget tøff og krapp overgang i bunnen. Verken denne eller Rauhøtta⁴ er forøvrig nevnt i artikkelen *Gamle skibakker i Strinda* i Strinda historielags årbok fra 2012.

Treningsgrunnlaget hadde vi bl.a. ved å gå til og fra Åsvang skole (ca. 4 km hver vei) og etter hvert ved å sykle om sommeren og bruke sparkstøtting om vinteren. Ukelønna var kr 5, og når en ukes busskort til skolen kosta kr 3,50, var valget enkelt. Vi fikk mer enn 3-dobla «reallønna» på den måten. Disse kronene kom godt med etter at prisen på Donald Duck & co hadde gått opp fra 50 øre til svimlende 1 kr, og Præriebladet

(Davy Crockett) og Wild West (Kaptein Miki) hadde gått opp fra 35 øre til 50. Vi prøvde å løse problemet ved å opprette «lesesirkel» med de heftene, men av en eller annen grunn fungerte dette litt dårlig. Midt på 1960-tallet ble det også produsert og solgt «piggkjettinger» for sykkel hos Axel Bruun (sportsforretning), slik at vi kunne sykle også på snøføre. De var ingen suksess, så vi gikk tilbake til spark. På den tida var det jo solid snøføre fra slutten av august til omkring 17. mai (slik jeg husker det ...). De dristigste av oss brukte sparken til å «brojse⁵» bussen, dvs. «maskinsjefen» satt på sparken med et godt grep om støtfangeren på bussen, mens «styrmannen» sto på bak. En gang endte det med havari da bussen kom opp i 50 km/t midt mellom to stoppesteder, vegvokteren hadde av en eller annen grunn kasta sand på vegen der. Det ble slutten på «brojse-perioden» for vår del.

På sommeren konkurrerte og trente vi kappgang, deltok i terrengløp på toppen av Vikåsen i regi av Jonsvatnet idrettslag, og i orientering i samme område i regi av Strindheim Idrettslag. Men hovedaktiviteten var nok fotball. Vi tok oss til rette og spilte på grassletter som lå brakk og ikke var for kuperte. Etter hvert etablerte vi oss fast på ei grasslette tilhørende Selnes-gården (på høyre side, halvveis opp bakken i Fortunalia), omtrent der det nå

⁴Rauhøtta hadde hoppet rett ved ei rød hytte som for lengst er revet ned, i lia på nordsida av Stokkanhaugen, med unnarenn/flate over nåværende Jonsvannsvn og mot E-verksbygget ovenfor Gamle Jonsvannsvei. Her kunne det hoppes 15-20 meter.

⁵Brojse gikk ut på å henge etter bil, buss eller trikk på vinterføre, vanligvis til fots, men spark og kjelke kunne også forekomme. En typisk risikosport dersom en ikke hadde vett til å slippe taket før farten ble for stor.

Flyfoto fra Fortunalia i 1960 – tatt mot nord. Den røde ringen nærmest viser sletta vi brukte som idrettsplass. Den røde ringen bakerst viser skibakken «Bratten». Vegen som kommer inn fra høyre er Jonsvannsveien – vi ser bakken ned fra Sæterbakken, med gården Karlsheim ved foten av bakken. De åpne områdene sør for Jonsvannsveien er nå bebygd, bortsett fra ballsletta vår som nå er blitt en moderne ballplass. Foto: Widerøes Flyveselskap/NTNU UB.

er opparbeidet en ballbinge/idrettsplass. Vi hadde ingen anelse om at vi måtte søke grunneier eller kommunen om tillatelse Vi satte opp mål av materialer som vi fant, og en rull høsenetting henslengt i buskene ble fint nett i målet. Det gikk en bekk rett gjennom straffefeltet, så den planerte vi bort ved hjelp av murstein og jord. Nei da, vi søkte ikke om byggetillatelse eller tippemidler. Banen ble primært brukt til fotball, men vi laget også «3000 m hinder», bekken ble jo en naturlig vanngrav. Det ble kulestøt

med kuppelsteiner, spydkonkurranse med selvlagede spyd, vi samla mose i striesekker og brukte disse som landingsplass for høydesprang, det ble spilt «Jeppe» («Vippe pinne» eller «Kårrå veppen») og masse annet som vi snappet opp av aktiviteter.

Idrettslig aktivitet på Persaunet

Aktiviteten avgrenset seg til området Hans Finnes gt./Lauritz Jenssens gt. og over mot daværende Rønningen barnehage. Den

besto av et utall aktiviteter, men i særlig grad ski, sykling, fotball og friidrettsøvelser som løping, høyde, lengde, kast m.m. I tillegg kom lokalkonstruerte øvelser som lett lot seg gjennomføre når flere (særlig gutter) i barneskolealderen møttes – normalt etter hjemkomst fra skole og før leksene ble gjort.

Om vinteren - det var oftest stabile vintre med ganske mye snø – varierte aktivitetene mellom tradisjonelle skiøvelser som langrenn og hopp. Fra Rønningsveien og ned til Laurits Jenssens gate gikk en gangvei, en naturlig arena for masse ski- og vinteraktiviteter. Men snøen ble også brukt til å lage (mini) bob-baner der vi stabla

svære snøballer oppå hverandre, polerte sidene og konstruerte baner for mini-bobber både inne i byggverket og i utenpåklistrede snørenner. Sistnevnte aktivitet var fint grunnlag for å pirre kreativitet og supert med tanke på både statisk og dynamisk styrketrening (uten at vi tenkte videre over dette i vår alder). Mini-bobbene var spikket i tre og vektlagt med bly for å øke tyngden. Farten på konkurransebobben var også avhengig av hvilken type lakk vi klarte å oppdrive i pappenes hobbyrom.

Når sommeraktivitetene tiltok utover våren, ble fotballen og sykkelen mer brukt. I området ved Rønningen barnehage og

Flyfoto fra Persaunet 1952. Den røde ringen markerer grassletta som er omtalt i teksten, og Tor Dahls barndomshjem befinner seg nederst i denne ringen. I bakgrunnen Trondheimsfjorden. Den lange sletta foran fjorden er flystripa på Lade hvor vi nå har Haakon VII's gate. Husene midt i bildet til høyre er tidligere Persaunet leir, nå tatt i bruk bl.a. til boliger. Foto: Widerøes Flyveselskap/NTNU UB.

Stene kolonialhandel (Skyåsavn 41, langs en avstikker fra Skyåsveien mot Rønningsveien) lå et ubebygde område som ble en naturlig «bane» som egnet seg både til fotball og andre ballaktiviteter. I noen grad la vi også grunnlaget for håndball her. Senere tok enkelte i miljøet veien til Strindheim (Myra) og Rapp (Rosenborgbanen) for å perfektionere håndballnivået.

I vårt område var det lett å lage rundløyper til forskjellige formål, f.eks. sykling. Antall biler var færre og trafikkkfarten snillere enn nå. Flere typer konkurranser ble gjennomført, tider ble tatt og notert, og de første syklene med gearsystem dukket opp og la grunnlag for klasseinndeling. En litt spesiell aktivitet var *kasting med sjutomsspiker*. I dag hadde kanskje denne «idretten» blitt sett på som farlig, og stanset som øvelse av velmenende foreldre og andre, men vi utvikla spikerkastinga til en spennende kamp om å oppnå flest kastemeter til sammen etter tre gyldige kast. Spikeren skulle stå fast i bakken f.eks. på bruksplener eller ballbaner, og de tre lengdene skulle legges sammen til ett metertall. Den enkelte deltaker rykka fram fra startstreken til der spikerspissen traff underlaget og tok neste kast derfra; i alt tre kast. Det hendte at 10-meteren ble oppnådd!

Noen av oss hadde registrert at det var en idrett der det var viktig å gå fort, men uten å bruke løpeteknikk. Denne «nye» idretten ble aktualisert gjennom oppslag på en del skoler, og noen av oss la inn enkelte gangintervaller når vi drev med utholdenhetstrening i retning Jonsvatnet. Det var jo litt flaut å synliggjøre et nytt bevegelsesmønster langs veien med «tilskuere»; derfor «gjemte vi oss litt bort» i starten av denne epoken.

Men etter hvert som skolestevnene ble aktuelle for oss interesserte, ble flere av oss medlemmer i Trondheim Gangklubb.

Det lokale miljøet med leikeaktiviteter og et ikke altfor proft opplegg ble etter hvert skifta ut med tilbudene fra idrettslag i nærområdet. Som eksempel kan nevnes at en fra vårt nærmiljø ble stavhopper i Strindheim idrettslag, en annen rekruttert til et vektløftermiljø i Trondheim, og en tredje spilte håndball i Rapp ei tid.

Organisert kappgang

På slutten av 1950-tallet ble økt fokus satt på rekruttering av yngre deltakere. Aktuelle skoler (mange) i Trondhjem og Strinda ble invitert til skolestevner på Lerkendal stadion og fikk etter hvert mange elever i 10-15-årsalder som deltakere, omtrent like stort antall av gutter og jenter. Skolestevner ble arrangert 2-3 ganger i sommerhalvåret, og noen av deltakerne ble med på ordinære konkurranser som da måtte tilpasses den yngre garde.

Det var en sped start i 1958 med kappgangstevne for gutter og jenter, og i 1959, etter initiativ av Thor Five (en av stifterne av TGK), med to skolestevner på Lerkendal med deltakelse av til sammen 62 gutter i 5.-7. klasse. I 1962 var det tre stevner – i mai, juni og september med flest deltakere på det siste – 37, hvorav 15 jenter. I 1963 var det 10 deltakere i Speidermarsjen med start fra Ilaparken 10. mai, og skolestevner 7. juni og 13. september på Lerkendal med 17 deltakere begge ganger. I 1964 ble innbydelse sendt ut til alle barneskoler i Trondheim, og det ble også kjørt rundt

og satt opp plakater på skolene. Skoler i Trondhjem og Strinda ble besøkt, bl.a. var Harald Persson på Åsvang skole i 1964 og fortalte om og demonstrerte kappgang. Det resulterte i 105 deltakere, hvorav 70 fra Åsvang. Man hadde tydeligvis knekt koden for rekruttering, og skapte storhetstiden for kappgangaktivitet på Strinda. De siste skolestevner på Lerkendal ble arrangert i 1984, med 79 deltakere. Men kappgang ble helt fram til 1990-tallet presentert på ulike barneskoler, og trening og konkurranser for de interesserte ble gjennomført.

Bildet viser Tore Strømøy foran Ragnar Hofnes på en 5000 m på gamle Trondheim Stadion i mai 1977. Bilde fra Adresseavisen.

Kappgang i forlengelse av skolestevnene

Den første som ble med etter stiftergenerasjonen, var Erling Waldal, bosatt i Haldensgt. (på Rosenborg). Han er første gang registrert på resultatlistene i juniorklassen i 1960, og toppet karrieren med sølvmedalje på 10 km i Nordisk Mesterskap i 1963. Hans lillebror, Lars Birger Waldal, dukket opp i 1961, som 9-åring, og gjorde en rekke sterke prestasjoner på nasjonalt nivå fram til junioralder, bl.a. et norsk mesterskap i klassen 14-15 år i 1967. Medforfatter Tor Dahl dukket opp på resultatlistene første gang i 1963 med en 3. og 4. plass i kretsmesterskapene, og 7. og 8. plass i NM som ble arrangert på Lerkendal og fra Ilaparken. Så, i 1966 slo han til med seier i NM på 5000 m i tillegg til ytterligere en seier og flere sølvmedaljer. Ragnars lillesøster, Ellen Birgitte Hofnes, dukket opp på listene i 1965 med seier både i Frøsøkampen og Ottsjøknegen (begge i Jämtland, eller «Øst-Trøndelag») og deltakelse i bl.a. Oslo i klassen 9-11 år, etter å ha blitt rekruttert i skolestevner tidligere det året. Av øvrige TGK'ere som representerte på nasjonalt nivå på 1960- og -70-tallet, var Terje Bostad, Åge Husby, Ann Mari og Trond Persson, Ellen Birgitte Svendsen, Bente og Barbro Larsen (døtre av Ernst «Kruska» Larsen), Berit Flåmo (oppvokst i på Charlottenlund og nå ordfører på Frøya), Martin Lingås, Sverre Jensen, Anita Olsen og artikkelforfatter Ragnar.

Vi deltok i NM, Nordisk mesterskap, landskamper, Lugano Cup og gangstevner i Oslo, Bergen, Fredrikstad, Danmark, Sverige, Finland, Tyskland og Spania. Vi hadde et

12 — Mandag 4. sept. 1967

TRE AV DE YNGRE DELTAGERE under gårldagens gangstevne strekker her ut det beste de kan. Fra v. Alf Nilsson, Föllinge som seiret i 12-14 årsklassen. I midten Trond Persson, Trondheim (vinner 9-11 år) og t.h. ser vi unge Bente Larsen, Ranheim som klart var best blant de yngste jentene.

Fra venstre Alf Nilsson (Föllinge i Jämtland), Trond Persson og Bente Larsen på Rosenberg Rundt 3. september 1967. Bilde fra Adresseavisen.

tett samarbeid med Jämtland og deltok i hverandres stævner i en 30-års-periode. En stor opplevelse var Lugano-stafetten hvor vi som 5-mannslag (1 fra Oslo, 3 fra Bergen og Ragnar) gikk ca 100 km fra Airolo (ved St. Gotthard i Sveits) og til Chiasso (i Italia) og ble nr 6. Selv kan jeg skilte med

en rekke sølvmedaljer i NM individuelt og i lag, gull på lag-NM (3x10000 m, sammen med brødrene Strømøy fra Frøya), NM-gull på 50 km i Fredrikstad og bronse på 50 km i Nordisk mesterskap i København. Det ble arrangert NM på 50 km med start og mål fra Åsvang skole og med vendemål

ved foten av Fortunalia 21. mai 1977 med Trond Persson (TGK) på førsteplass og som kongepokalvinner. Nordisk mesterskap for veteraner ble arrangert av TGK i 1986 på Dragvoll. NM på bane på Lerkendal i 1990 ble det siste Norgesmesterskap arrangert av TGK.

Det vi husker best i denne perioden var nok samarbeidet med «Øst-Trøndelag» (Jämtland og Härjedalen) – fra en sped start i 1960 med landsdelsmatch på Storlien. Jämtene deltok på stevner i Trondheim, og etter hvert også på Frøya og Kyrksæterøra. Vi TGK'ere deltok på ei helg i Ottsjön, og helga ble utvida til ei hel uke med konkurranser lørdag, søndag, onsdag, lørdag og søndag i Østersund og småsteder rundt. Størst var nok deltakelsen i Ottsjön, ei bygd i Føllinge kommune 4 mil nord for Østersund, omtrent like tettbygd som strekningen fra gamle Brurok skole til Engelsås på Jonsvatnet. Vi overnatta i telt, fraflytta hus, nedlagte skoler og etter hvert i den revolusjonerende oppfinnelsen Combi-Camp (en liten biltilhenger som

kunne brettes ut til et telt med soverom til 4, «allrom» på 2 m² og evt. fortelt på hele 5 m²). I Ottsjön deltok kappgjengere fra resten av Norge og Sverige i tillegg til oss Sør- og Øst-Trøndere. En kompis fra Søfteland (4 mil sør for Bergen) sykla fra Søfteland og opp til Ottsjön for å delta. Ellers dukka Paul Nihill, beste kappgjenger fra Storbritannia på den tida, opp på startstreken, sammen med landslaget fra DDR. Her benytta en av øst-tyskerne muligheten til å «hoppe av» ved ganske enkelt å forsvinne til skogs. Konkurranser var naturlig nok hovedformålet, men mange satte nok minst like stor pris på aktivitetene imellom og den forbrødring (og forsøstring) som fant sted, både internt i TGK og på tvers av landegrensene.

Etter hvert ble Tor og Ragnar engasjert både i det administrative og på trenersida i gangsporten, både parallelt, innimellom og etter egen aktiv periode, med ledelse av både treningskurs og treningssamlinger både lokalt i Trøndelag, på nasjonal basis og som landslagstrener. Erling Waldal og Trond

Bilde tatt i forbindelse med treningsamling på Lerkendal i 1967. Fra venstre Roy Kvam (oppvokst på Sæterbakken), Marit Wold (oppvokst i Jonsvannsveien, nært nåværende Rema Dragvoll), Ellen Birgitte Hofnes (Fortunalia) og Jorid Svendsen (Tømmerholt i Estenstadmarka).
Fra Adresseavisen.

Persson var i en periode på 1990-tallet president og visepresident i Norges Gangforbund. Vi hadde store fotspor å fylle etter Harald Persson.

I tillegg til de målbare resultatene og tillitsverv, var samhold og kameratskap⁶ en viktig ingrediens, – både for gutta i stiftergenerasjonen (1950-tallet), og gutta i Fortunalia og på Persaunet (1960-tallet). Kappgang var en liten idrett, alle kjente alle – i Trondheim, Trøndelag, resten av Norge og på den andre sida av Kjølén. Vi var en gangfamilie og har fortsatt kontakt med folk i denne familien. Den sosiale biten blir lett glemt når resultater oppsummeres og prestasjoner framheves, men er ikke mindre viktig av den grunn. På 1950-tallet hadde ikke «fruene» noen formelle verv og svært beskjeden idrettslig deltakelse, de ble nok i stor grad henvist til kjøkkentjeneste. Innsatsen til «Mor TGK», Anny Persson, og de andre ble ikke verdsatt i de formelle referatene. I dag vet vi bedre.

Sluttord

Kappgangaktiviteten i Trondheim dabbet av og døde ut i slutten av 1990-tallet. Trondheim Gangklubb arrangerte 8. mai 1995 50-årsjubileum for Fredsmarsjen i 1945⁷ med i overkant av 1500 deltakere og

med start og mål på Lade Idrettsanlegg. Forfatterne driver fortsatt og går, på Jonsvatnet og i Levangerområdet, på veg og i marka, og det vil vi nok fortsette med til vi vandrer videre inn i det hinsidige. Men gangsporten dør nok ikke ut med oss, i august 2017 var jeg (Ragnar) på Guldbergaunet i Steinkjer og hadde kappgangintroduksjon med 13-14-åringene i regi av Nord-Trøndelag friidrettskrets.

Ragnar Hofnes, f. 1952, er oppvokst på Rosenborg og Fortunalia, bor nå på Levanger. Er utdannet lærer og har undervist mest i kroppsøvningsrelaterte fag, men også engelsk, samfunnsfag mv på Blussuvoll Skole, Hoeggen skole, Meråker vgs (videregående skole), Greveskogen vgs i Tønsberg, Høgskolen i Sør-Trøndelag (lærerutdanning), DMMH (førscolelærerutdanning) og NTNU (Idrett, Praktisk-pedagogisk).

Tor Dahl, f. 1947, er oppvokst på Verdal og Persaunet, bor nå på Inderøya. Er utdannet lærer, med mastergrad i Nordisk (Norsk), og særernne i norsk for fremmedspråklige. Har undervist i kroppsøving og de fleste fag på barnetrinn, ungdomstrinn og videregående skole på Frøya, i Bindal, Aure og Inderøy – og noen små innsmett som veileder i Friluftsliv på lærerutdanning i Levanger (tidl. HiNT).

⁶Et mer omfattende historisk dokument om kappgangaktiviteten vil få tittelen «Kameratklubben». Kameratene i stiftergenerasjonen omfattet nok de fleste politiske standpunkt på den tida, fra tydelige Høyrefolk, via Arbeiderparti og ut til NKP. Men de bygde opp et idrettslig fellesskap på tvers av politiske skillelinjer.

⁷Den opprinnelige Fredsmarsjen ble arrangert over hele landet i løpet av våren, sommeren og høsten 1945, etter fredsslutninga 8. mai.